Ministerstvo zemědělství

Udržitelnost v zemědělství a další aktuálně projednávaná témata

Ing. Vlastimil Zedek

Odbor environmentální a ekologického zemědělství

21. 10. 2026, Konference Udržitelné zemědělství

Průběh roku 2026 – klimatické a ekonomické podmínky

- 28.6.2026, Doksany (ÚK) 41,9 °C, z pohledu srážek patří rok 2026 k nejsušším od roku 1961.
- Sucho a horko zasáhlo část polních plodin, cukrovou řepu, zeleninu i travní porosty. Klesla dostupnost objemných krmiv.
- Slabší krmivová základna zatěžuje chovy; přistupují specifická produkční a veterinární rizika. Souběh tlaků oslabuje likviditu a komplikuje další sezonu.
- V řadě komodit přetrvávají nízké realizační ceny. Obtížná je také situace u mléka a prasat.
- Energie a hnojiva zůstávají nákladovým rizikem, zesíleným krizí na Blízkém východě. Válka na Ukrajině dál ovlivňuje obchodní toky, logistiku a nejistotu na trzích.

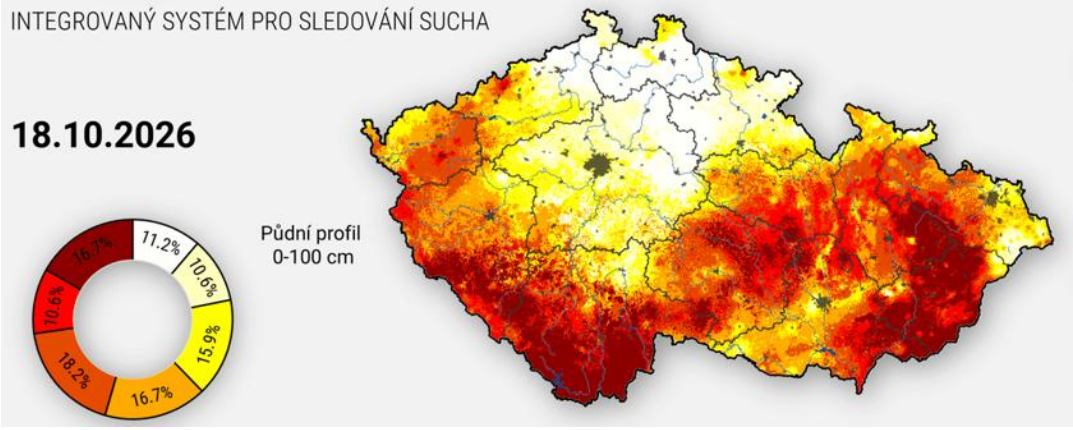

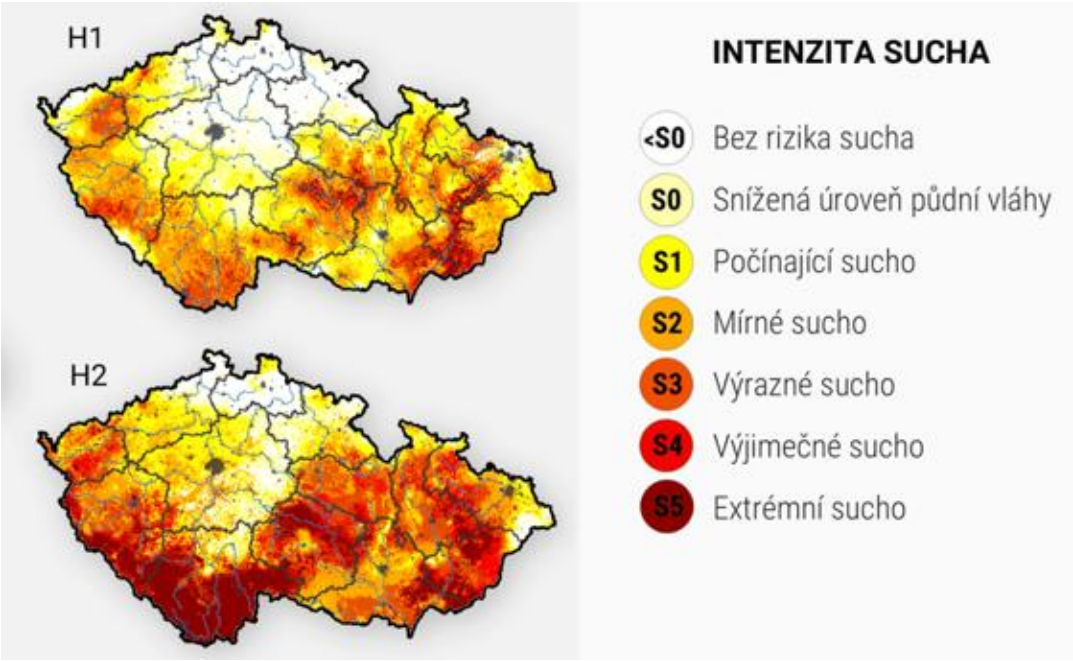

Připravované mimořádné podpory na kompenzaci škod a zohlednění sucha 2026 / 2027

- **Poskytnutí mimořádné finanční podpory na plochu - cca 800 mil. Kč** (financování z prostředků EU doplněných národním kofinancováním dle nařízení Komise (EU) 2026/1894 o mimořádné finanční podpoře pro zemědělce)

- **Kompenzace za vysoké ceny motorové nafty - cca 1,5–1,6 mld. Kč** (financováno z národních zdrojů, dle Dočasného rámce EK pro státní podporu v souvislosti s krizí na Blízkém východě)

- **Posílení finanční podpory pojištění v rámci programu PGRLF - cca 400 mil. Kč**

- **Posílení Zemědělských národních dotací ZND 2026 - cca 1 mld. Kč**

- **Rozvolnění některých dotačních podmínek**
  - nedodržení stanovené minimální intenzity chovu hospodářských zvířat
  - využití biomasy z vybraných neprodukčních ploch ke krmení
  - vynechání seče travního porostu ve stanoveném termínu

- **Individuální výjimky pro používání konvenčního krmiva v ekologickém zemědělství**

SZP 2023 – 2027 posiluje udržitelnost zemědělství v ČR

- Ekoplatby – základní a prémiový režim
- Ekoplatba na udržitelné hospodaření se živinami
- Ekoplatba pásové střídání plodin
- Ekoplatba na podporu a údržbu krajinných prvků
- Systém podmíněnosti a Povin. pož. na hospodaření
- Agro-envi opatření
  - Zatravňování orné půdy
  - Meziplodiny
  - Ošetřování extenzivních travních porostů
  - Krajinotvorné sady
  - Podpora biodiverzity na orné půdě
  - Integrovaná produkce
  - Omezení používání pesticidů v OPVZ na orné půdě
- Agrolesnictví
- DŽPZ a další opatření

- Opatření posilují a podporují ekosystémové služby - ochrana půdy, ochrana vod, podpora biodiverzity, zvyšování retenční schopnosti krajiny
- Již začíná probíhat vyhodnocení SZP tohoto programového období
- Návrh nařízení EU k SZP 2028+: čl. 4 - prioritní oblasti pro environment a klima, čl. 10 – podpora pro agro-envi

Uhlíkové zemědělství

- Nařízení EU 2024/3012 o zřízení rámce pro certifikaci trvalého pohlcování uhlíku, **uhlíkového zemědělství** a ukládání uhlíku do produktů
- **Návrh delegovaného aktu pro stanovení podmínek certifikace uhlíkového zemědělství**
- Pohled na zemědělství je zaměřen hlavně na ukládání C do půdy a biomasy a bilanci GHG, certifikace je plánována na 5 let.
- Cílem je obchodovat certifikované kredity (1 kredit = 1 tuna CO2), tzn. vytvořit doplňkový příjem pro zemědělce.
- Pozitivní vedlejší efekt - ozdravení půdy, zvýšení množství humusu a retenční kapacity půdy, podpora biodiverzity.

Návrh nařízení EU SZP 2028+: čl. 10 – podpora agro-envi, možnost jednorázové platby na přechod k více udržitelnému o odolnějšímu systému hospodaření [200 000] EUR / programové období

- **Emise ze zemědělství v EU:** 12 – 13% (cca 400 mil tun CO2).
- Potenciál ukládání CO2 v EU pomocí uhlíkového zemědělství je odhadován kolem **40 - 50 mil. tun CO2 ročně** kolem roku 2030.
- Největší potenciál agrolesnictví a obnova rašelinišť
- Mimo zemědělství je zájem o stavební materiál, dřevostavby, lesní porosty.

Průběh certifikace v uhlíkovém zemědělství

1. DA – metodika EU pro certifikaci uhlíkového zemědělství

- musí vydat Evropská komise
- stanovení kritérií kvality
- sjednocení výpočtu CO2

2. Certifikační schéma

- metodika pro praxi vytvořená veřejným nebo soukromým subjektem
- musí být v souladu s DA
- musí ji schválit Evropská komise

3. Certifikační orgán

- soukromá certifikační společnost, která přijala certifikační schéma
- musí být akreditována (ČIA)
- vydává certifikáty souladu
- odpovídá za věrohodnost systému

4. Zemědělec

- spolupracuje s certifikačním orgánem
- předloží projekt = plán činnosti a monitoringu, definuje činnosti a aktivity, odhadne množství uloženého uhlíku nebo snížení emisí N2O

Precizní zemědělství

- Cíl: využití moderních technologií, úspora nákladů, zvýšení efektivity.
- RV: satelitní navigace a přesné řízení zemědělské techniky.
- Velký potenciál pro další rozvoj – variabilní aplikace hnojiv a přesná aplikace POR podle aktuální potřeby na pozemku.
- ŽV: uplatňují se systémy pro sledování zdravotního stavu a pohybové aktivity zvířat, automatizované systémy na dojení nebo krmení.
- Rostou požadavky na digitální, technické a datové dovednosti pracovníků.

Poslední kolo Intervence 33.73 – Investice do zemědělských podniků - 1. Q 2027 – způsobilé náklady budou opět také technologie PZ

Intervence v budoucím NRPP – v oblasti AKIS, inovací a digitální transformace – Investice do precizního zemědělství, robotizace, senzoriky a AI.

Ekologické zemědělství

- Komplexní zemědělský produkční systém od vidlí po vidličku, nepoužívá syntetická průmyslová hnojiva, nepoužívá klasické POR
- Výměra EZ: 637 325 ha (více než 18 % z.p.)
- Celkový počet subjektů v EZ: 7 333, z toho
  - 6 121 zemědělců
  - 1 042 výrobců
  - 1 187 obchodníků
- Zastoupení EZ v ČR není rovnoměrné
- Poměr TTP a orné půdy v EZ: 78 % / 21 %

Návrh nařízení EU SZP 2028+: čl. 10 – podpora agro-envi

Podíl půdy v EZ v krajích ČR (%) a výměra půdy v EZ (ha) v rozlišení orná půda, TTP a trvalé kultury

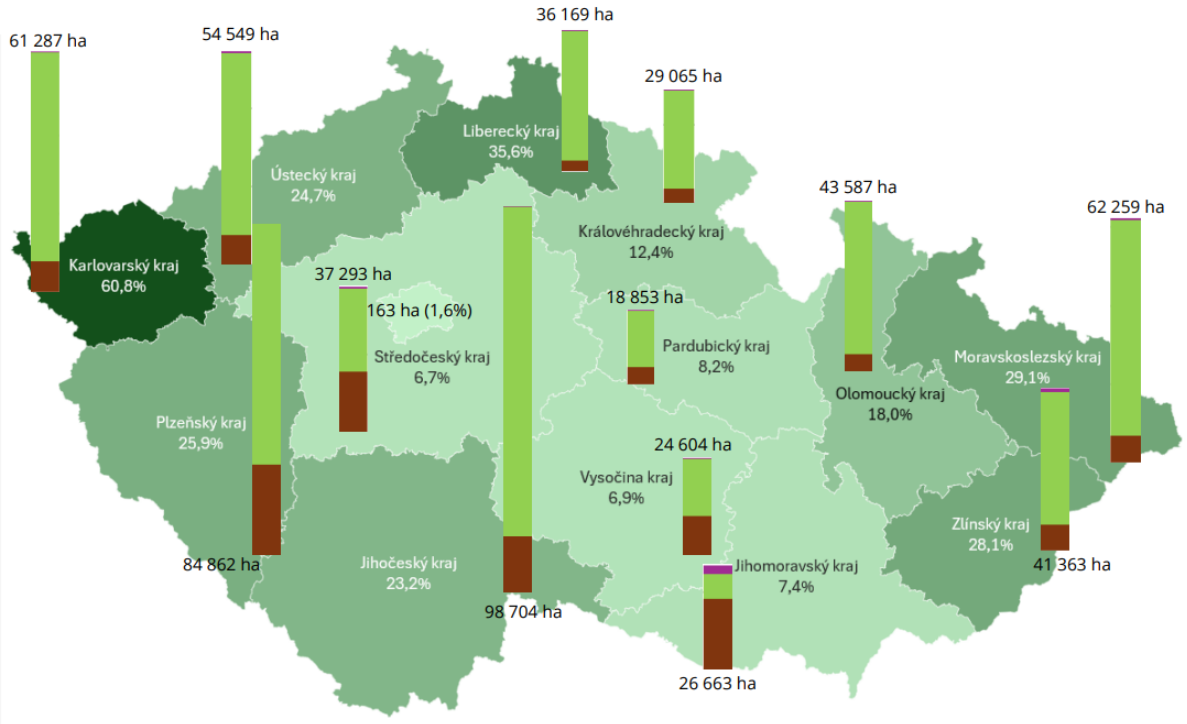

Zdroj: MZe - REP a LPIS (údaje k 31. 12. 2025)

Příprava nového programového období SZP 2028 – 2034

- SZP bude integrována do širšího rámce Národního a regionálního partnerského plánu (NRPP) - jednotný strategický dokument ČR pro období 2028–2034
- Sdružuje nově Kohezní politiku, SZP, Evropský sociální fond, rybářství, námořní fondy, migrační politiku, obranu, a další oblasti.
- Rada AGRIFISH v říjnu – schválení částečného obecného přístupu k návrhu nařízení EU k SZP, zároveň běží diskuze v EP.
- MZe představí v červnu 2027 zemědělskou část NRPP Evropské komisi, ta by ji měla schválit do konce 2027.
- Jednotné žádosti 2028 by měly být již nastaveny podle nových podmínek.
- V tuto chvíli není vize přechodného období.
- Pro ČR je v SZP navržena orientační minimální alokace ve výši 6,15 mld. EUR, tj. pokles o 20 % oproti stávajícímu programovému období.
- 10 % rozpočtu NRPP je určeno na venkov (cca 2 mld. EUR) bez konkrétního % závazku přímo pro SZP.

Příprava nového programového období SZP 2028 – 2034

- Jaké intervence pokryje EU obálka 6,15 mld. EUR?

30% kofinancování SR

DABIS / CISS / malí zemědělci ANC / Natura 2000	Ekoschémata	AEKO	Ekologické zemědělství	Mladí zemědělci	Investice	*Pomocné služby*	Sektorové intervence

Celkový deficit EU zdrojů: A 4,782 mld. EUR B 4,082 mld. EUR

65% kofinancování SR

DABIS / CISS / malí zemědělci ANC / Natura 2000	Ekoschémata	AEKO	Ekologické zemědělství	Mladí zemědělci	Investice	*Pomocné služby*	Sektorové intervence

Celkový deficit EU zdrojů: A 1,359 mld. EUR B 1,009 mld. EUR

Plně kryto | První překročení | Následující nekryté

Vyšší kofinancování SR posouvá hranici pokrytí od ekoschémat až k investicím, ale ani 65% obálka nepostačuje na celou absorpční kapacitu. Opatření mimo obálku jsou ale povinná.

Příprava nového programového období SZP 2028 – 2034

- Z komoditního pohledu budeme do NRPP propisovat prioritní opatření z přijatých komoditních strategií.
- Strategie MZe pro sektor skotu a hovězího masa v ČR; sektoru prasat a vepřového masa; sektoru drůbeže a drůbežího masa; mléko; zelenina; ovoce; rozvoj závlah.
- Byly organizovány kulaté stoly, z nich doporučení a návrhy.
- Zacílení podpor na zvýšení přidané hodnoty a řešení strukturálního problému českého zemědělství – nízká přidaná hodnota, vývoz komodit, obchodní deficit.
- Velká podpora pro maximální využití platby CISS, investic, integrované produkce, AEKO, řešení nákazové situace a posílení sektoru ŽV.
- Očekáváme diskuzi k novým konceptům v zemědělství jako regenerativní zemědělství nebo uhlíkové zemědělství apod, nástroje by měly reflektovat doporučení EK.

Témata připravovaných odborných skupin v rámci přípravy nového programového období SZP 2028 – 2034

1. Přímé platby (definice, DABIS, CIS)
2. Ekoplatba, FS / podmíněnost
3. ANC, Natura 2000
4. AEKO – IP, OPVZ
5. AEKO – biodiverzita
6. AEKO a ekoplatba – ošetřování travních porostů
7. DŽPZ a AMR
8. ALS a krajinné prvky
9. Ekologické zemědělství
10. Konkurenceschopnost zemědělství a potravinářství
11. Sektorové intervence, školní schémata
12. Generační obnova a služby pro zemědělce
13. LEADER
14. Pozemkové úpravy
15. AKIS včetně EIP
16. Lesní hospodářství – projektová opatření
17. Lesní hospodářství – plošná opatření
18. Včelařství
19. Řízení rizik
20. Monitorovací systém, evaluace a výkonnost
21. Finance: rozdělení, spolufinancování ze SR, finanční toky
22. Ad hoc vyjednávání legislativy (trialog)

Ministerstvo zemědělství

Děkuji za pozornost

Vlastimil Zedek

vlastimil.zedek@mze.gov.cz